

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate sprejema upravništvo v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17

izbija vsak dan, izven nedele in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Pe pošti prejeman:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — h
četrt „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „

V upravništvu prejeman:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — h
četrt „ 5 „ — h
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 288.

V Ljubljani, v soboto 14. decembra 1901.

Letnik XXIX.

„Socijalizem.“

Išel je zadnji zvezek Krekovega »Socijalizma«, ki ga je izdajala »Slov. kršč.-socijalna zveza«. Tu leži pred nami lepa, obširna knjiga, ukusno vezana v Breskvarjeve platnice. Z zadovoljstvom jo gledamo, in ob njej nam ne vstajajo v spominu le velike socialistične revolucije, podobe raznih utopistov in reformatorjev, ampak tudi mlada zgodovina probujajočega se socialnega mišljenja v Slovincih.

To je delo, na katero bi mogla biti ponosna vsaka znanstvena akademija. Pri nas Slovincih ga je izdala tudi res nekaka »akademija« — zveza delavskih in preprostoljudskih društev! To je faktum, ki govori glasneje, kakor more vpiti vsak sovražnik slovenskega rodu v državni zbornici. Kar se tiče modroslovne in znanstveno obdelane zgodovinske tvarine, je ta knjiga brez dvoma prva, kar jih je izšlo zadnja leta v Slovincih. Pisatelj knjige je veselje in energijo do tega dela dobil v občevanju z našim preprostim ljudstvom, in preprosto ljudstvo, ravno tisto, o katerem je nekdo govoril, da je še za sto let »pobudaljeno«, to preprosto ljudstvo je založnik in izdajatelj te knjige. Še več: to preprosto ljudstvo je tudi čitatelj te knjige. Vsaj, kolikor smo mogli pogledati v administracijo, ki knjigo razpošilja, nismo našli med naročniki nobenega »inteligentnega« človeka, ampak same take, o katerih se je javno bobnalo v svet, da so »posuroveli« in »zabiti.«

A šalo v stran! Ta knjiga zasluži, da se javnost ž njo temeljiteje bavi. Nastala je polagoma, tekom let, zbrana in sestavljena je iz studij, s katerimi se je pisatelj bavil, odkar je stopil v javnost, in tudi že prej. V »Dom in Svetu«, na platnicah, je bil skromni začetek te knjige. Ko smo z zanimanjem čitali tam njegove »Socialne pomenke«, pač nismo mislili, da iz njih tako kmalu nastane celotna knjiga.

O dr. Kreku se more reči, da se njegova politika ne loči od njegove znanosti, ampak da je pri njem oboje eno in isto. Odtod njegov velikanski vpliv na ljudsko

dušo, odtod njegov elementarni odpor proti liberalizmu, pri katerem je politika vedno nekaj drugega, kakor pa znanost. Dr. Krek ni nikoli mislil na osebnosti, ampak le na načela. Po teh je segal, proti njim je prodiral, in kar mu je bilo na poti, je podiral. Za seboj je potegnil z jasnostjo svojih misli tudi druge. Tako je zanesel socialno gibanje v našo politiko. In to je bilo zdravo, rešilno in koristno. To nas je osvežilo in okrepilo, in dolžni smo mu zato odkrito in popolno zahvalo.

Take knjige imenujejo drugod po navadi »Sociologije«, »Socialne nauke« itd. Dr. Krek je rabil konkretno ime »Socijalizem«. To ime je pravo in označuje smer in vsebino knjige, ker njen glavni del se bavi s socializmom kot s konkretnim zgodovinskim pojavom v človeški družbi. On vzame človeštvo kot celoto, kot veliko rodbino, v kateri se prenavljajo in presnavljajo misli in boji, oblike in razlike, in iz celega tega kaosa si poišče bistvene neizpremenljive znake človeške narave in zakone, po katerih more bivati in se razvijati v lastni jej družabnosti. Krek ni doktrinarec in ne razlaga pedantično. Pred te postavi cele sestave, razvrstuje ti pred očmi vse glavne ideje, ki so vplivale na družabnost človeškega rodu in na njegov razvoj, on te sili, da misliš sam in si delaš svoje sodbe.

Ozirali se bomo še večkrat za to knjigo, ki je nekak »repertorium« za socialno vedo. Za zdaj jo priporočamo vsem, da jo natančno proučujejo.

„Slepljenje naroda, pogubna prodaja.“

»Narod« je priobčil govor, ki ga je imel na volilnem shodu v Sežani dr. Treo. Ta je pel staro pesem, da liberalci niso proti veri, ampak samo proti »klerikalizmu« itd. — fraze, za katere že vsakdo ve, koliko so vredne. Rekel je pa tudi sledeče:

»In dovolite mi končno še nekaj besed z ozirom na politični položaj Goriške. — Na Goriško preneseni boj s klerikalizmom lahko da bo trajal toliko časa, dokler se bode v tej obliki vzdrževal

na Kranjskem, od katere nas loči itak le velik mejni kamen na burjevitem Gabrku. Poneha pa lahko prej, ako bode izprevidelo narodno zavednejše goriško ljudstvo, da ljubkovanje klerikalizma z vlado in Italijani ne more roditi za nas pravega, dobrega sadu. (No, zavedno ljudstvo bo prej izprevidelo, da liberalci, ki stoje na istem proti-ljudskem stališču, kakor na Kranjskem, niso zanj. Op. uredništva.)

Že začasno pa bode moral dobiti ta boj drugo obliko med zastopniki obeh strank v deželnem zboru. Položaj je tukaj ves drugačen nego na Kranjskem, in poštena zveza te ali one slov. stranke z vladajočo italijansko stranko je nemogoča ali bi pa bila slepljenje našega naroda, pogubna prodaja naših narodno-gospodarskih interesov. — Narodne in gospodarske potrebe bodo morale torej obe stranki zjediniti vsaj v deželnem zboru. Tudi kot načelni nasprotniki morali bomo skupno sedeti pri eni mizi in gledati na to, da se bode narodni in gospodarski kruh pravično delil med obe narodnosti.

Oho! Ce je zveza z Italijani na Goriškem med Slovinci in Italijani »slepljenje naroda«, »pogubna prodaja narodnih interesov«, mnogo bolj zasluži to ime zveza med liberalnimi Slovinci in Nemci na Kranjskem! Zakaj nemško-liberalna stranka je smrtna sovražnica slovenskega naroda, in njeno odkrito stremljenje gre na to, da uniči slovensko narodnost gmotno in kulturno. Saj liberalni Slovinci so v politični zvezi z onimi, ki vzdržujejo »Schulvereine« in »Südmärkte« in izkušajo spraviti naš narod v vsakem oziru pod popolno odvisnost od nemškega življa.

S takimi Nemci ali Italijani, ki se postavijo na stališče narodne enakopravnosti in popolne enakosti, bi se dalo paktirati. A s takimi Nemci, kakor so oni, ki imajo v svojem načrtu velikonemški most do Adrije, ki so celo privrženci znanega »binkoštnega programa« in njegovih pretranih velenemških zahtev, slovenski zastopnik ne bi smel iti roko v roki proti poštenim zastopnikom svojega naroda.

Dr. Treotova beseda »slepljenje naroda«, »pogubna prodaja naših narodno-gospodarskih interesov« — ta ostra beseda pade torej z vso močjo na liberalno slovensko-nemško zvezo na Kranjskem.

Državni zbor.

Dunaj, 13. dec. 1901.

Kmetijske zadruge.

Zbornica se je resno lotila dela. Dočim se razni odseki posvetujejo o vladnih in samostalnih predlogih, nadaljuje zbornica razpravo o stanovskih kmetijskih zadrukah. Razprave so večinoma mirne in resne, predmet ne daje posebnega povoda političnim nasprotjem in prepričanju, zato sta galeriji skoraj — prazni. Dunajsko občinstvo išče zabave, kmetijske zadruge pa niso privlačna točka za obiskovavce koloseja in Hagenbeckovega zavoda.

Kakor vedno, tako se godi tudi temu zakonu. Od raznih stranij prilivajo vinu vode. Vsak govornik ima svoje želje in pomisleke, katere hoče izraziti v zakonu. Nobena človeška stvar ni popolna, tako tudi ne ta zakon. Tekom let bodo izkušnje pokazale, katere spremembe so potrebne. Pa okvirni zakon bode le temelj, na katerem se bode mogla razvijati in spopolnjevati organizacija kmečkega stanu v obrambo svojih gmotnih koristi, organizacija, ki bode pospeševala vse zdrave gospodarske naprave ter imela tudi veljavno besedo pri zakonodajstvu glede kmetijskih, trgovinskih in davčnih vprašanj.

Sinoči je bila glavna razprava o § 1. končana. V nadrobni razpravi so govorili Pospisil, Steiner, Tombossi, Hofer in Szeptycki. Ker se je poročevalec Povše izrekel proti nekaterim navetovanim spremembam, je zbornica skoraj soglasno vsprejela § 1., ki se glasi:

»V smislu tega zakona in v tem okviru sklenjenih dež. zakonov se praviloma v vsakem sodnem okraju ustanovi stanovska kmetijska zadruga za ta okraj in v vsaki deželi taka za vso deželo. Te zadruge se

LISTEK.

Kraljevič iz dežele bajk.

Štajerska je sedaj rešena. To pa je prišlo tako. Črni klerikalubi so jo hoteli popolnoma uničiti. Toda zelena Štajerska o tem ni čisto nič vedela. Z zaprtimi očmi je hodila ob robu prepada.

Toda približal se ji je rešitelj. V pravljicah pride vedno o pravem času kraljevič, da reši zakleto kraljico. In sedaj je torej rešena. Odkrite so grozne nakane klerikalcev in razdrt je njih hudobni načrt. Popolnoma osramočen plazi se hudobni čarovnik proč od kraljičine, kateri je stregel po življenju, dobri dvorjani pa se vesele. Najbolj ponosen in vesel pa je v pravljici vedno kraljevič. On namreč dobi v zahvalo in plačilo hrabrosti in neustrašenosti, s katero je pregnal zlobnega čarovnika, od starega kralja z roko kraljičine tudi še neštete zaklade suhega zlata. Veliki dobitek katerekoli loterije, ki se marsikom zdi idealno velik, je proti tem zakladom prava malenkost.

Zadnji »Rodoljub« igra nasproti Štajerski ulogo kraljeviča iz dežele pravljic. Razkril je vse zlobne spletke čarovnikov in sedaj je srečna Štajerska.

Kaj pa je vender tako velikanskega naredil »Rodoljub«? Razkril je delovanje štirih štajerskih župnikov. Od teh je pretela Štajerski poguba.

Naši liberalci držijo se glede protiklerikalnih bajk izreka Prešernovega: »Iz kotov vseh od Skjapetrov do Šamanov — Tak kakor srake gnezda vkup nosimo«. Z veliko vnamo zbirajo po vseh mogočih in nemogočih listih basni o »klerikalnih grozotah«. Zato se pa človek, ki količkaj bere tudi časnike drugih narodov, pri branju naših liberalnih listov silno dolgočas. Kajti v njih nahaja že mesece in leta stare protiklerikalne bajke, ki so jih drugi listi že davno dejali med staro šaro. Tisti, »od gospode odloženi« obleki, ki jo prodajajo židje, se vselej pozna, da je obnošena, in isto se pozna takim od židovskih listov odloženim bajkam. Že stari Rimljani bili so prepričani, da crambe repetita, pogreto zelje, ni za nič.

Zadnji »Rodoljub« pa se je s hvale vredno izvirnostjo začel pečati z domačimi protiklerikalnimi bajkami. Toda posebno izvirne niso, da molčimo o duhovitosti.

Skoro vsa predzadnja, 48. šte. »Rodoljuba« posvečena je Štajerski. List pripoveduje, da so na Štajerskem štiri župniki zakrivali štiri hudodelstva, in sicer hudodelstva,

ki kriče proti nebu. Morda je tudi en sam župnik vse štiri grozodejstva zakrivil, »Rodoljub« poroča o njih v štirih dopisih, ki zavzemajo skoro polovico vsega lista.

1. Župnik je imel misijon.
2. Župnik je po starem običaju pri faranih napravil zbirko za sveče pri podružnih cerkvah.
3. Župnik udeležil se je občinskih volitev.
4. Župnik hoče »uničiti« nek prijazen hribček, na katerem je trtna uš in neko liberalno bralno društvo.

Vsako teh hudodelstev samo na sebi zasluži smrtno kazen. Prepričani smo, da so se liberalci, kedar so brali o teh nečuvnih hudobijah štajerskih župnikov, same groze kar tresli.

Sedaj, ko liberalci toliko pišejo proti misijonom, v času elektrike in Auerjeve luči, pa nabira za sveče, ta starokopitnež. In volit tudi hodi, dasi nam liberalci vedno pridigujejo, da so volitve liberalci vpeljali, ki se jih torej edini smejo udeleževati. Le ne sezati v starodavne pravice liberalcev!

Kar se pa tiče uničenja prijaznega hribčka, moramo pa z dotičnim gospodom župnikom spregovoriti par resnih besed. Slovenec teži po tem, da bi si hribček pridobil;

saj že pesem poje: »En hribček bom kupil, — Bom trte sadil, — Prijat'le povabil, — Še sam ga bom pil.« To je duh in mišljenje naroda.

Ta župnik pa dela temu duhu in mišljenju nasprotno. Ker sta se udomačila na hribčku trtna uš in liberalno bralno društvo, pa hoče kar ves hribček uničiti, kakor nam pripoveduje »Rodoljub«, in liberalci govore vedno resnico. Kako hoče župnik uničiti hribček, ali s smodnikom, ali z dinamitom, ali, modernemu napredku primerno, z ekrazitom, tega nam liberalni dopisnik ne pove. »Was er weise verschweig, zeigt uns den Meister des Stils.«

Toda vsi ti hudobni naklepi so sedaj k sreči razkriti. Nevarnost, ki je pretela Štajerski, je odstranjena. Duhovi liberalcev, sila razburjeni od velikosti »klerikalne hudobije«, lezejo počasi v ravnotežje. Vse bo zopet dobro. Samo za tiste, ki med svetom širijo take in enake »klerikalne hudobije«, se pa bojimo. Ti bi morali, kakor je rekel eden naših prijateljev, iti v vežo Dijane, ker po trditvi Prešernovi »v veži je Orest Dijane mile — Zabil spet bil zdravje duše svoje.« Orestu je pomagalo, ali bo tudi liberalcem?

imenujejo okrajne in deželne kmetijske zadruge.

Deželni zakoni pa morejo določiti, da se zadruge izjemoma snujejo le za posamezne kraje v deželi, ali tudi samo za eno ali več sodnih okrajev skupaj, več deželnih zadrug, ali tudi samo za posamezne skupine poljedelcev.

Deželni zbori morejo tudi določevati, da se že obstoječe zadruge razdružujejo ali obstoječe združujejo po novih okrajih.

Torej dež. zbori imajo popolno svobodo. To je edino pravo, kajti v vsaki deželi so druge razmere in v posameznih delih dežele zopet različne potrebe.

Danes je bila razprava o § 2. in 11. Paragraf 2. določa namen in § 11. delo krog zadrug. Govorili so poročevalec Povše, dalje Iro, dr. Marchet, Schachinger, Posch, dr. Bärenreither, sek. načelnik baron Beck, Kühschelm, Heimrich, dr. Lecher in dr. Stojan.

Glasovanje o teh dveh paragrafih bode jutri, kakor tudi o preminjvalnih predlogih, katerih je menda 31.

Zbornica ima seje jutri, v ponedeljek, torek in četrtek. V sredo zborujejo razni odseki. Mnogi bi radi, da zbornica reši še pred Božičem več manjših zakonov. To bi bilo mogoče, ki bi posamezni govorniki govorili krajše. Novega skoraj nobeden o stvari ne more več povedati. Že sedaj se večinoma ponavljajo govorniki.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. decembra.

Čemu naj služi absolutizem?

V dunajskih parlamentarnih krogih se vedno bolj širijo vesti o premembi oziroma o zistiranju ustave, ako se bo pokazalo, da sedanji parlament res ni več za nobeno rabo. Mnogi se pa pri tem začudeno vprašujejo, čemu hoče vlada poseči ravno po zistiranju ustave, ker si v normalnih razmerah in potrebah vendar lahko pomaga s § 14. Na to vprašanje pa odgovarja budimpeštanski »Alkotmany« s sledečim zanimivim razkritjem. Vlada je z ozirom na armade ostalih držav prisiljena zvišati vojno moč, česar pa ne more storiti, ako je v veljavi sedanja ustava, s pomočjo § 14. Tozadevni nasvet je vlada baje že večkrat predložila vladarju, a ga je vselej zavrgel in ni hotel nič vedeti o takem koraku; sedaj so se pa razmere temeljito spremenile in so se baje sprijaznili s to mislijo tudi na najvišjem mestu.

O odstopu poljedelskega ministra Giovanellija

oficijozni dunajski krogi nočejo ničesar vedeti, in dosledno tudi ne o njegovem nasledniku grofu Ledeburju. Neki list piše tem povodom, da se ministri sicer ne imenujejo dosmrtno, vendar pa velja tudi tu pravilo: Le ne prenačaj! No, da, vendar bo tudi treba popolniti izpraznjeno mesto senatorskega predsednika pri upravnem sodišču.

Česko-nemške upravne konference
se prično neki šele v mesecu februarju. Sodi se, da se do tedaj razjasni tudi v nemškem taboru in s tem omogoči pričetek pravnih posvetovanj. Voditelji obeh strank so se tudi dogovorili, da se med spravo in budgetom ne ustvari junktum. Nasprotno pa je razprava o carinskem tarifu ter pogodbeni pogodbi odvisna od izida pravnih pogajanj. Vsekako se bo tudi v prihodnjem zasedanju dež. zbora že resno govorilo o velikem in važnem poskusu.

Is češkega deželnega zbora.

V češkem dež. zboru je izpraznjeno mesto namestnika dež. maršala. Mladočehi so predlagali za to mesto praškega župana dr. Srba. Tej zahtevi pa vlada ni ustregla z ozirom na nemške poslance ter imenovala za to mesto poslanca dr. Werunškega. Sedaj bodo Čehi skušali na drug način spraviti svojega zastopnika v deželnozborsko posestvo. Zahtevali bodo, da se spremeni dež. red v tem smislu, da se ustanovi drugo mesto namestnika dež. maršala. Obenem bodo pa še zahtevali, da se prizna rektorjema obeh čeških tehn. visokih šol virilni glas. Tej zahtevi se bodo pa gotovo odločno uprli nemški poslanci, s katerimi bo potegnila tudi vlada, in se tako bržkone ne uresniči.

Novi avstrijski carinski tarif

pride pred drž. zbor še-le v jeseni prihodnjega leta. Koerberjeva vlada je sicer računala, da se bo parlament pečal s tem vprašanjem že v bližnji spomladi, ker je upala, da bo proračunska razprava rešena še pred božičnimi prazniki, toda ker se pa to ni uresničilo, se spremeni v tem oziru ves vladin načrt. Sicer bi pa bilo v normalnih razmerah tudi potem še dovolj časa, ker je skrajni rok do konca leta 1903, toda pomisliti treba, da avstrijske parlamentarne razmere niso normalne in da še čaka rešitve najbolj kočljivo nagodbno vprašanje.

Dr. Lueger o zadnjem Koerberjevem govoru.

Kmalu potem, ko je ministerski predsednik dr. Koerber imel v zbornici oni znameniti govor, s katerim je zapretel poslancem, če ne bodo naglo delali, je imel daljši političen govor tudi dunajski župan dr. Lueger. O Koerberjevem govoru je rekel mej drugim: Celi govor je bil absolutno nepotreben. Kaj je ministerskemu predsedniku padlo v glavo, res ne morem vedeti. Pametno gotovo ni bilo, da je s tako ostrostjo našteval eventualne posledice, kar bo povzročilo nadaljno nedelavnost zbornice. Res je sicer, da se mora vladati in če parlament noče delati, morajo ministri vladati brez parlamenta. Toda če parlament ravno začne delati, tedaj pa je zelo neumestno dražiti, marveč vlada naj bi bila vesela, da se je sploh pričelo z delom. — Vkljub temu pa ministrov govor kršč. socialcev ni dirnul tako neprijetno, kakor pa nemške liberalce, katerih glavno glasilo iz Fichtegasse še sedaj ni prišlo k sapi zbk skrbi za uzorno liberalno ustavo.

Adresna razprava v hrvaškem deželnem zboru.

V seji dne 9. t. m. so bili prebrani trije adresni načrti kot odgovori na otvoritveni kraljevi reskript. Adresni načrt vladne večine je popolno brez vsake politične misli in odgovarja le točko za točko najvišjemu reskriptu. Vse drugače pa je sestavljen načrt zedinjene opozicije, pravi testimonium paupertatis za deželni zbor v dosedanji sestavi in za njegovo večino. Naglašajo se v načrtu, da sedanji deželni zbor nima toliko zakonite moči, da bi mogel izpolniti v kraljevem reskriptu izražene želje. V sedanjem deželnem zboru nimajo izvršivne oblasti v rokah volivci s slobodno voljo in nezavisnim pripravljenjem, marveč samo privrženci ljudstvu sovražnega sistema. Konečno se v načrtu zedinjene opozicije prosi kralja, naj razpusti protizakonito izvoljeni deželni zbor in potem novega volivnega reda da izvesti nove volitve. — Načrt čistih pravašev se peča samo z državnopravnim stališčem. — Drugi načrt je mogočno vplival na bana in večino. Vladinovi so morali nehote spoznati, da je vse le prerisnično, kar se trdi v načrtu zedinjene opozicije. Bržkone je pod vtisom tega načrta ban v naslednji seji napovedal premembo volivnega reda. S splošno, direktno in enako volivno pravico se sicer ban še ne strinja, uvidi pa, da je število sedanjih volivcev (do 0-03%) v primeri s prebivalstvom neznatno in da je indirektna volitev dala v mnogih krajih povod volivnim zlorabam. Kajpada je v njegovih očeh povzročila iste le opozicija. Ban se je torej vendarle sprijaznil z direktnimi volitvami. Le žal, da je prišel mož do izpoznavanja šele — po volitvah. Mažaronska večina je seveda vsprejela brez premembe svoj načrt, o katerem je poročal vladinovec Tomasić, in se niti ni ozirala na zahteve zedinjene opozicije. Potem je večina odobrila trimesečni provizorij ter podaljšala finančno nagodbo z Ogersko za eno leto. Zasedanje se odgodi prihodnji torek za nedoločen čas.

Katoliškega predsednika

je dobila te dni Švica. Zvezni svet je namreč izvolil svojim predsednikom za leto 1902 katoliško-konservativnega svetnika Zempfa, zastopnika kantona Luzern. Podpredsednik je radikalec Deucher.

Reforme v Turčiji.

Novi turški veliki vezir je jel resno misliti na globoko segajoče reforme. Pred nedavnim smo poročali o njegovi zahtevi, da se znižajo previsoke plače ministrov, raznih dvornikov in generalov, sedaj je pa prišel na dan z novimi zahtevami. Mož namreč

zahteva, da sme ministre sam odstavljati in imenovati in preganjati razne vohune. Za slučaj pa, da se ne ugodijo njegovi želji, je zapretel z demisijo. Armenskemu patriarhu je pri zopetni avdienci obljubil popolno varstvo Armencev.

Angleško-burska mirovna pogajanja.

Pred nekaj dnevi se je širila po Evropi vest, da se usmili zatiranega burskega naroda mala Nizozemska ter nastopi kot posredovalka mej Anglijo in burskimi zastopniki. Tem povodom pojasnjuje neki Angležem skrajno prijazen list bržkone iz angleških oficijelnih krogov, kako bodo Angleži sploh postopali nasproti Burom. Anglija, glasi se v tem listu, je že odbila posredovanje severoameriških zveznih držav in je torej že samo ob sebi skrajno neverjetno, da bi sprejela posredovanje male Nizozemske. Mirovna pogajanja se vrše dalje le mej neodvisnimi državami oziroma njih vladami. Anglija pa je že proglasila obe burski republiki za angleško posest in torej v resnici ni več ne transvalske in ne oranjske vlade in se tedaj tudi z nobeno ne morejo vršiti pogajanja. Trditve, da mislijo Angleži na mirovna pogajanja, je ravno tako neloškiška, kakor če bi se govorilo o pogajanjih mej Avstrijo in republiko Krakov. Vršila se bodo edino le pogajanja z burskimi voditelji glede kapitulacije. S takimi pogajanjimi bi se doseglo, da Buri mirnim potom odlože orožje, se udajo in se jim zato dovolijo izredne ugodnosti. Če se res udajo, smejo biti zagotovljeni, da bodo priznali Angleži nekdanjima republikama najširšo avtonomijo, kakor sploh vsaki angleški naselbini, v kateri prebivajo kulturni narodi. Tega ni treba posebno naglašati, ker je samoobsebi umljivo in je lord Kitchener v ime angleške vlade tudi že obljubil generalu Bothi. Mogoča so torej le še pogajanja o koncu vojske in o nadaljni ureditvi bursko-angleških razmer, vse drugo je pa docela izmišljeno. — Tako list v imenu angleške vlade, ki bode brezdvomno res tako postopala, kakor je tu označeno. Toda predno se Buri udajo in sploh prično tozadevna pogajanja, bo preteklo morda še leta in kaj to pomeni, vedo najbolje Angleži sami.

Angleži se umtkajo,

ne še sicer z južno-afriškega bojišča, pač pa v svojih poročilih. Silno neljubo jim je, da je svet tako naglo zvedel za povelje Kitchenerju, naj do konca marca prihodnjega leta završi nesrečno vojsko z Buri. Stram jih je, ker tej vesti nihče ne more pripisovati kake važnosti, in zato dementirajo prvotno poročilo. Dunajska »Informacija« ve namreč poročati iz najzanesljivejšega vira, da je vest, češ da je angleška vlada o omenjenem povelju obvestila evropske kabinete, povsem neresnična. Londonski kabinet ni doposlal velesilam niti tega niti sploh nikakega poročila v zadevi južno-afriške vojske. Vkljub temu pa s tem ni dementirano poročilo, da je Kitchener prejel dotično povelje.

Književnost in umetnost.

Slovensko gledališče.

Nestrpno je pričakovala žejna duša, da se napije bogatega razkošja »Tannhäuserje« glasbe. Kar nas popeljejo Parmovi »Mladi vojaki« v jednodajnsko burko »V civilu«. Pravijo, da je obolel gospod Vašiček, zato pa je moral »Tannhäuser« izostati. Videlo se je, da igrajo »V civilu« kar ex abrupto, pa so se vendar vsi igralci dobro držali. — Zatem so sledili »Glumačiči«, kjer je imel priliko zopet nastopiti gost gospod pl. Vulakovič. Občinstvo mu je koj ob prvem nastopu za njegovo krasno petje kakor tudi dovršeno igro burno ploskalo. Tudi koncem družega dejanja ni hotelo biti ploskanja konca. Pohvalno se moramo izreči tudi o mojstru naše opere gospodu Olszewskem, ki je tudi sinoči dobro razvijal bogastvo svojega glasu. Gdč. Noemi nas je očarala kakor navadno s svojim ljubkim petjem. Zbor je pel dobro. A gospod Wildner pa se je obnašal sinoči prav komično nerodno. L. L.

Tedenski koledar.

Nedelja, 15. decembra: 3. adventna, Cecilija m., evang.: Janez Krstnik pričuje o Kristusu. Jan. 1. — Ponedeljek, 16. dec.: Evzebij šk. — Torek, 17. dec.: Lazar sp. — Sreda, 18. dec.: Pričakovanje poroda D. M. Kvatre. — Četrtek, 19. dec.: Nemezij p. m. Petek, 20. dec.: Adelajda kraljica: Sobota, 21. dec.: Tomaž ap. —

Solnce izide 20. decembra ob 7. uri 46 min., zaide pa ob 4. uri 12 min. — Lunin spremin: Prvi krajec 18. decembra ob 9. uri 33 min. zvečer. — Musica sacra v nedeljo 15. dec.: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Mašo »Jesu Redemptor« zložil Adolf Kaim, graduale »Qui sedes, Domine, super Cherubim« zložil Ant. Foerster, Credo koral z orglami, ofertorij »Benedixisti« zložil dr. Fr. Witt. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Mašo »Salve Regina« v D dur- zložil G. E. Stehle, graduale »Qui sedes, Domine«, zložil Anton Foerster, ofertorij »Benedixisti« zl. dr. Fr. Witt.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. decembra.

»Slovanski centrum« svojemu načelniku. »Slovanski centrum« je imel večeraj sejo, v kateri je klub soglasno izrazil svojemu načelniku dr. Šusteršiču najtoplejo zahvalo za njegov stvarni in odločni nastop povodom razprave o jugoslovanskem vseučilišču in obenem najodločneje zavrnil neosnovane, vsak parlamentarizem zasmehujoče, osebne svobodo govora kratoče, nečuvne napade na njegovo osebo.

Poročilo državnega poslanca dr. Šusteršiča. Jutri ob pol 10. uri dopoldne je v »Katol. Domu« važen shod, na katerem bode poročal načelnik »Slovanskega središča« držav. poslanec g. dr. Šusteršič o političnem položaju in političnih dogodkih zadnjih dni. Ker se je zadnje dni mnogo poročalo o premembi ustave, bode poročilo g. držav. poslanca vsekako jako zanimivo in s tem opozarjamo volivce katoliško-narodne in krščansko-socialne stranke, da se tega shoda gotovo udeležijo.

Za slovensko vseučilišče v Ljubljani sta dalje naravnost na držav. zbor poslali prošnji občini Orehovica na Dolenjskem, Ratezevo brdo in Prem na Notranjskem. Potem mest. magistrata vložile so peticije na ministerstvo sledeče občine: Dane pri Ribnici, Stari trg pri Slov. Gradcu in Medana na Goriškem ter »Posojilnica v Zagorji ob Savi.«

Kranjski deželni zbor bode sklican ali koncem tekočega meseca ali pa 4. januarja leta 1902 h kratkemu zasedanju.

Izjava. Slovensko dijaštvo v Pragi sklenilo je na shodu dne 11. grudnia 1901 enoglasno priobčiti sledeče v odgovor izjavam dunajskih svojih tovarišev: Slov. dijaštvo v Pragi skušalo je po svoji moči podpirati velikansko akcijo, ki jo je pričel narod slovenski za vseučilišče v Ljubljani. Cutilo se je z radostjo edino ne samo s svojimi tovariši akademiki na Dunaju in v Gradcu, temveč s celim narodom svojim. Nikakor pa ne more soglašati z izjavami, ki so jih dne 8. t. m. priobčili dunajski slov. akademiki. Ne samo, da kaže cel pot, po kojem je prišlo do teh izjav, strankarske namene, — slov. dijaštvo v Pragi tudi ne more sprejeti oblike, v kateri dunajski njegovi tovariši kritikujejo slovenske poslance. V Pragi, dne 11. dec. 1901.

Eg. Stare, Dermota, Schaup, Ferfolja, Koršič, Jos. Kenda, Novak, Verbič, Milan Suklje, Presl, Fejkal, Fr. Jenčič, Pestotnik, Turek, Fr. Heric, Domielj, France Sitar, ing. stud.

Nad nekom se morajo kregati.

Zdi se, da so liberalci pri vsej vseučiliški akciji imeli pred očmi vedno le namen, kako bi zgago delali. Namesto da bi delali v resnici složno z drugimi za skupno postopanje, so kakor besni napadali dr. Šusteršiča. Zdjaj so jim pošle že vse psovke zanj, pa so se spravili nad Hrvatse. Dr. Klaiću očitajo »Novice«, da »samo po dijete na Dunaj hodi«, Hrvatom sploh se roga Malovrh-Pirčev listič, da so se »klaverno obnašali in da je nevolja proti njim vedno večja«. Tako se gradi — slovensko vseučilišče! »Edinost« — plakaj!

Cenzorjem pri ljubljanski filijalki avstrijsko-ogerske banke je trgovska in obrtna zbornica izvolila gospode J. Janesch, Fr. Kollmann, Jožet Luckmann, Vaso Petričič in Ferd. Souvan.

Nevarno zbolel je č. g. Ferdinand Pšunder, kaplan v Grižah, za pljučnico.

Preč. g. sobratom in prijateljem priporoča se v pobožno molitev.

Osebnosti. C. kr. sanitetni koncipient g. dr. Friderik Seemann v Kočevju je premeščen v notranje ministerstvo. — Poštarijem v Zagorju ob Savi je imenovan poštar g. Karol Huth iz Mojstrane. — V včerajšnji seji trgovske in obrtne zbornice je bil imenovan g. dr. Fr. Windischer definitivnim zborničnim konceptnim adjunktom, g. Franc Golob pa definitivnim zborničnim kancelistom.

Umrl je pri Kapeli g. nadučitelj Anton Kvas, star 49 let. — V Dobrinju v Istri je umrl duhovnik Ivan Justinič.

Potrjen deželni zakon. »Wiener Zeitg.« poroča, da je cesar potrdil v deželni zboru kranjskem sklenjeni zakon glede preskrbovanja P o s t o j n e s pitno vodo.

Javno predavanje. Odbor »Slov. kršč. soc. zveze« uljudno vabi k javnemu predavanju, ki bo de prihodnjo sredo točno ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani »Kat. Doma«. Predaval bo č. g. Plečnik. Vstop vsakemu prost.

Potresno posojilo. V listu dne 10. t. mes. smo pod tem naslovom podali nekaj pojasnil v zadevi vračevanja 3odstotnega oziroma brezobrestnega posojila. V tem poročilu smo mej drugim tudi povedali, naj se prošnje za dovoljenje četrtletnih obrokov pri plačevanju brezobrestnega posojila vlagajo pri tukajšnji finančni prokuraturi. To pa ne odgovarja istini, kajti take prošnje oziroma naznanila se morajo vlagati pri finančnem ravnateljstvu. Sicer pa gotovo najbolje ustrezemo svojim čitateljem, če jim podamo odgovor deželne vlade na tozadevno prošnjo I. društva hišnih posestnikov v Ljubljani. Ta se glasi: Glede brezobrestnega državnega potresnega posojila se je deželna vlada že sporazumela s finančnim ravnateljstvom, da se dovoli vračevanje v četrtletnih obrokih, in sicer 1. februarja, 1. maja, 1. avgusta in 1. novembra. One stranke, ki se hočejo posluževati tega načina plačevanja, naj to enostavno naznanijo finančnemu ravnateljstvu. Glede enakih olajšav pri vračevanju 3odstotnega potresnega posojila naj se pa društvo hišnih posestnikov obrne na mestni magistrat oziroma deželni odbor. — Mestni magistrat je pa naznanil imenovanemu društvu, da dovoljuje, da se v letu 1901 zapadli obrok 3odstotnega posojila vrne 15. decembra, nadaljne annuitete se pa pričeni s 1. februarjem lahko plačuje v zgoraj označenih četrtletnih enakih obrokih. Stranke, ki se žele poslužiti te olajšave, naj to naznanijo magistratu. — Prošnje za nadaljne olajšave, posebno za preložitve zapadlih rokov, vložiti vsak posameznik sam, in sicer tam, kjer se mu je dovolilo posojilo, za 3odstotno posojilo, katero bi treba bilo plačati sedaj 15. decembra, tedaj na mestni magistrat.

Občinski svet ljubljanski ima prihodnji torek ob 5. uri popoldne izredno sejo.

Kako obrekuje napredno učiteljstvo duhovščino. Te dni je imel č. g. Matej Rihar sodniško obravnavo z učiteljem Ivanom Kavčič-em. Imenovani učitelj ga je imenoval »lažnika«, in pred sodiščem ponudil dokaz resnice. Toda ta dokaz je bil tak, da so njegove priče izjavile, da ne morejo pričati proti g. Riharju. G. učitelj je g. kaplana prosil, naj odstopi od obtožbe, kar je g. Rihar tudi storil, povdarjajoč, da nima namena škodovati g. učitelju. Pred sodiščem je po dobroti g. Mateja Riharja prišlo do poravnave proti izjavi g. učitelja, katero pri našamo na drugem mestu. Mimogrede bodi omenjeno, da nas je ta g. učitelj že preganjal z uradnim popravkom. — Tako se torej pri nas delajo duhovniki lažniki, goljufi itd. Par nasprotnikov si nekaj izmislili, in ta izmišljena trditve vzdržati, dokler ne pride do resnosti. Takrat se pa apelira na duhovnikovo usmiljenje! — Zadnji čas se med naprednimi učitelji množe taki slučaji. In potem zahteva napredno učiteljstvo ugled in spoštovanje med ljudstvom! Kadar je kak duhovnik obsojen, takrat se bobna v svet za vsako malenkost, kakor bi bilo bogve kaj.

O tem pa molče, da duhovniki v svoji dobrobrčnosti odpuščajo na stotine razžaljenj, za katere bi zaslužili liberalni lažnivci prav eksemplarčne kazni.

Predavanje prirede društva »Slovenska Matica«, »Zdravniško društvo« in društvo »Pravnik« dne 15. t. m. dop. ob 1/2 11 uri v veliki dvorani mestnega doma. Predavata gg. dr. Alojzij Praunseis in dr. Otmar Krajec. Predmet: »Človeško telo, kako je sestavljeno — razkazano s podobami modeli in preparati.«

Redni občni zbor pevskega društva »Ljubljana« vrši se v soboto 21. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih v Narodnem domu, h kateremu se vsi izvršujoči in podporni člani najuljudneje vabijo.

Trg. društvu »Mercur« je trg. in obrtna zbornica podelila za l. 1902 subvencije 400 kron.

Novo srednjo šolo dobi Knittelfeld. **Malik propadel** Pri včerajšnjih volitvah v okrajni zastop lipniški so propadli pristaši vsenemškega Malika s 24 proti 54 glasovom.

Bračko propadel. Znani Bračko je pri obč. volitvah v Hrastju Mota na Spod. Štajarskem propadel.

Podeljene ustanove. V včerajšnji seji kranjske trg. in obrtne zbornice se je podelila ustanova za slušatelje eksportne akademije v znesku 400 kron Ludoviku Boštjančiču. Zbornične cesar Franc Jožefove ustanove za onemogle obrtnike so dobili po 50 kron: I. Hudeček, Janez Puh, Mihael Tomc, Franc Thomas, Mihael Šneler, Mat. Meglič, Janez Černe, Janez Riedl; po 20 kron: Mihael Pajsar, Ferd. Furlan, Anton Slovak, Franc Kamin, Janez Dekleva, Franc Ravnikar, Urban Grom, Janez Rozman, Janez Jazbec in Franc Kos. Cesarice Elizabete ustanove za vdove kranjskih obrtnikov so dobile po 40 kron: Marija Cvetrečnik, Neža Kodelja, Marija Kobetič, Neža Slovša in Helena Leiler.

Delo po kaznilnicah. Da se uredi delo v kaznilnicah tako, da ne bo škodilo obrtnikom, je pričela akcijo dunajska trgovska in obrtna zbornica. Kranjska trgovska in obrtna zbornica se je včeraj pridružila mnenju dunajske zbornice.

Zavarovanje privatnih uradnikov. Kranjska trgovska in obrtna zbornica se je včeraj na predlog g. Baumgartnerja izrekla proti vladni predlogi o zavarovanju privatnih uradnikov.

Goriški deželni zbor se bode sešel 28. t. m. h kratkemu zasedanju.

V Šturji na Vipavskem je pri občinskih volitvah minoli teden v vseh treh razredih soglasno z magala katoliško-narodna stranka. Iz te volitve naj si »Učiteljski Tovariš«, ki je trdil, da je na zavednem Vipavskem v deželnozbornskih volitvah zmagala liberalna stranka, — kar seveda ni bilo res, — posname nauk: Klerikalci se napredka ne bojijo, ker vedo, da bodo tem lepše in odločneje zmagovali, čim več bo ljudstvo bralo in v izobraženosti napredovalo. Živela katoliško-narodna zavest! Na Vipavskem se čedalje bolj dani!

Prvega ženskega urarja v Avstriji ima Gradec. Ime tej ženski, ki je dovršila izkušnjo sposobnosti za izvrševanje urarske obrti, je Hermina Albrecht.

Narodova dobrotnica. Kakor smo poročali, umrla je v Celju hišna posestnica vdova gospa Apolonija Jazbec, ki je zapustila skoraj celo svoje lepo premoženje v cerkvene in dobrodne namene. Svoj vinar grad s hišo in vinom na Starem gradu je volila »Katol. podpornemu društvu (šolske sestre) v Celju«, a ondotna dijaška kuhinja dobi okoli 12.000 K. Slava narodni dobrotnici!

Oproščen knjigovodja. Izpred celjskega porotnega sodišča se poroča: Bivši zemljišni knjigovodja pri c. kr. okr. sodišču v Gornjem gradu pl. Iljaševic je bil obtožen poneverjenja, vendar pa krivde popolnoma oproščen.

Shod ne Teharjih bode imelo jutri politično društvo »Naprej«. Razgovarjalo se bode o ustanovitvi mlekarke zadruga.

Zadnje dejanje rodbinske tragedije. Iz Trsta se poroča, da je v bolnici umrla Jožefa Lagoj, tista nesrečna žena,

katero je v noči med 6. in 7. t. m. 17krat ranil nje lastni mož in se je naslednjega dne usmrtil, skočivši iz četrtega nadstropja na ulico.

Ljubljanske novice. Za parno pekarno, katero nameravajo g. Kantz in tovariši otvoriti v stari Nušakovi vojašnici, so se izvršile že v toliko priprave, da se to konkurenčno podjetje že prihodnjo spomlad otvori. — **Napredne redovnice.** Kdor hoče poučiti se o naprednosti katol. redovnic, naj gre k zornicam ob četrti na 5. uro zjutraj v nunsko cerkev. Občudoval bo v cerkvi prekrasno, spreminjajočo se električno razsvetljavo. — **Meščanska godba** priredi jutri v nedeljo koncert v »Narodni kavarni«. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 30 h. — **Gostilna pri Majarčičku** se bode dala, kakor se čuje, v najem. — **Aurovo trgovino** bode prevzel z novim letom, kakor se nam poroča, g. Korenčan. — **Ošpice** se širijo po Ljubljani. Tudi odrasli ljudje so oboleli na tej bolezni. — **Potresno tresenje** so orodja v tukajšnji opazovalnici potresa zabeležila včeraj ob 1. uri po noči. Potresni sunki so se pojavili na Laškem. — **Kônj za Južno Afriko** se je včeraj mimo Ljubljane zopet peljalo 25 voz. — **Policija** zasleduje 28letnega trgovskega agenta Jožefa Jaritza iz Trsta, ki je defraudiral 5255 kron in pobegnil. — **Našla** je Marija Zupan, stanujoča v Strelških ulicah šte. 16., na Vodnikovem trgu zlat prstan ter ga je oddala policiji. — **Vojaske** zaslužni križec se je zgubil na poti iz »Zvezde« v Kolodvorske ulice. — **Aretovala** je policija vagantino od graške policije zasledovano Rozo Knauder. Stanovala je v nekem tukajšnjem hotelu pod napačnim imenom. — **Prijeta tatica.** Bivša natararica pri Blumauerju Terezija Fugec ukradla je včeraj dopoldne pri urarju Krieglju dve uri. Urar je tatvino naznanil policiji. Ko je danes tatica stopila iz prodajalnice urarja Zajca jo je policija prijela. Na policiji so našli pri njej obe uri, kateri je imela skriti v dežniku, in zlato verižico, katero je danes ukradla gospodu Zajcu. — **Usmiljeni gospodar.** Smrečnik Angela, prodajalka pri g. Bernatoviču, je pokradla gospodarju več obleke. Gospodar je uslužbenki vse ukradene stvari pobral in ji dal še za pot, da se je mogla hitro odpeljati na Dunaj. — **»Copernico«** so zaprli. Ta vest kroži danes mej inteligenco. K tej ženski so se zatekali ljudje iz najrazličnejših krogov, ki so iskali pri njej »sveta« in »pomoci«. Zdravila je tudi »giht«, »raka« in druge bolezni. Našel se je pri njej glasoviti »koloman« in je po njenih zapiskih tudi znala poklicati »nebodisigatreba«. Od ljudi, ki so hodili k njej po svet, je zahtevala, da so napisali na listek svoje želje, nakar so čez nekaj dnij dobili pisan odgovor. Zdravila je s starimi cunjami, kostmi itd. Danes je imela »uradni dan«, pri izvrševanju njenega posla pa je prišla stroga ljubljanska policija, baško je »copernica« klicala »nebodisigatreba«. Razume se, da babnica ni mogla začarati, da bi je policija ne prijela. V preiskavo bode zapletenih mnogo oseb tudi iz »inteligentnih« krogov.

Starega moža po pomoti ustrelil. 21 letni Janez Smrekar v Javorju, ljubljanska okoličja, je kazal svojemu 17 letnemu bratu z nabasano puško, kako se obnašajo vojaki s puško. Puška se je sprožila in strel je zadel 76 letnega Janeza Habiča v desno stegno tako nesrečno, da je Habič v ljubljanski bolnici umrl.

Efektno loterijo je dovolilo fin. ministerstvo »Katol. delavski družbi v Idriji.«

Konec sveta pričakujejo nekateri za zadnje dni tekočega meseca. Povod za to bojazen jim daje zanimiva nebesna prikazen v teh dneh; razun Venere se bodo namreč vsa večja telesa našega solnčnega ozvezdja razvrstila v ravno črto, in sicer tako, da bode na enem koncu solnce, zemlja in Neptun, na drugem pa Merkur, Mars, Jupiter, Saturn in Uran. Na eni strani bo torej 18, na drugi pa 415 nebesnih teles.

Mednarodna ribarska razstava na Dunaju l. 1902. Septembra meseca prihodnjega leta bo na Dunaju na Schwarzenbergovem vrtu velika mednarodna razstava,

za katero se delajo že zdaj velikanske priprave, in h kateri se vabijo tudi naši ribarji. Prospekt se bo razširil kot lepa knjižica v 10.000 izvodih. Prijavljena je že udeležba iz raznih tujih držav. Trst sam bo rabil 300 kvadratnih metrov, da na njih razstavi veliko množino svojih morskih rib. Iz Trsta se bodo vsak dan privražale morske ribe v posebnih akvarijih, zanje se bo priredila posebna pitalna zaloga. Iz teh akvarijev se bodo ribe kar žive prodajale Dunajčanom. S Trstom bodo konkurirala severno-nemška morská mesta. Pa tudi za ribe iz sladkih vodá bo dobro preskrbljeno. Za nizke cene se bodo oddajali akvariji domačim razstavljavcem. Odbor računa na to, da bo treba vsaj 600 akvarijev. Vsakdo si more misliti, kako zanimiva bo ta razstava za vsakega strokovnjaka. Vprašanja in dopisi se naj pošiljajo odboru na Dunaju I. Herrengasse šte. 13., kjer se dobe pojasnila za stonj.

Odbor za napravo oblek ubogim šolskim otrokom tukajšnjih ljudskih mestnih šol se najtopleje zahvaljuje vsem p. n. dobrotnikom in jih uljudno vabi k razdelitvi, katera se vrši v nedeljo 15. dec. ob 11. uri dop. v telovadnici I. mestne deške ljudske šole. (Komenskega ulice.)

Vincencijeva družba. Jutri dne 15. dec. l. 1901 bode v Marijanišču ob pol 7. uri zjutraj sveta maša za družbane sv. Vincencija Pavljana s skupnim obhajilom, pop. ob 8. uri pa tudi v Marijanišču obč. zbor.

Romanje v sveto deželo. Pod vodstvom preč. g. Jožefa Skarda, prošta in dekana v Sasinu (Komitat Nitra na Ogrskem) odpotuje dne 16. febr. 1902 romarski vlak v sveto deželo čez Carigrad. Smirno, Pirej in Aleksandrijo. Sprejemajo se kot romarji katoliški mošje in žene iz cele avstrijsko-ogrske monarhije. Kdor hoče zvedeti za natančnejši načrt in za stroške, se obrni na označenega voditelja romarjev.

Strah pred Slovenci. V celovškem obč. odboru je odbornik V. Kleinberger zahteval, naj se izšolajo otroci iz Št. Ruperta, da ne bodo več smeli obiskovati celovških šol. Dejal je mej drugim: »Da se ti otroci izšolajo, je torej treba iz zdravstvenih in pedagogičnih ozirov. A to je tudi národno vprašanje, zakaj z zidanjem karavanske železnice bo prišlo mnogo slovenskih delavcev, in nekateri mestni okrajji, kakor vetrinjsko obmestje, Ankershofnove ulice itd. so že slovenski. Potem bi se Slovenci lahko mogli potegovati za slovensko šolo, mestni odbor pa mora vendar varovati nemški značaj mesta.« — Pri zadnjem ljudskem štetju v Celovcu magistratovci niso našli niti pol tisoč Slovencev, zdaj pa pride nemški obč. svetnik z določno izjavo, da je vetrinjsko obmestje z Ankershofnovo ulico vred slovensko. Naj gre to v glavo, komur more! Obč. svetnik Kleinberger je s svojo izjavo prav za prav povedal, da so v Celovcu na stotine Slovencev upisali za Nemce.

Nova meščanska šola v Celju. Dež. odbor je obljubil Celjanom novo dekliško meščansko šolo, ako privolijo, da se prekrsti že obstoječa deželna meščanska šola v javno deško meščansko šolo. To so celjski Nemci tem rajše sprejeli, ker dobi mestna občina neposredno nadzorstvo nad šolo ter pravico za imenovanje učiteljev.

Novo državne in deželne trsnice na Štajarskem. Z novim letom se opusté državne trsnice v Borlu pri Ptujju, Hrastovcu in Št. Jurju na južni železnici; na mestu teh je sklenil deželni odbor ustanoviti take nasade pri Sv. Urbanu v Slov. gor., v Sevnici (Krajčovo brdo) ter v Dramljah. Nadalje ustanove držav. in dežel. amerikske nasade v Rodinskem vrhu, Ritoznojju, Narapljah in Želatah.

Cesta Planina Sevnica. Za popravo okrajne ceste Planina Sevnica je obljubil štajarski dež. odbor 1200 K.

Ženske na graški univerzi. V pretečenem semestru je bilo: na juridični fakulteti 17 ženskih hospitank in edna redna slušateljica; na medicinski fakulteti: dve pravi slušateljici in tri hospitanke; na filozofski fakulteti: tri prave slušateljice, pet izrednih

Urade v obrambo otrok zasnel ode spodnjeavstrijski deželni odbor. Mnoli so se v zadnjem času mnogobrojni slusaji pretiranega pretepanja otrok in vsled ega je izdelal v tem smislu že zakonski načrt dež. odbornik Steiner. O načrtu se strogo molči, ker se vrše radi tega zakonskega načrta še obravnave z deželnim spodnjeavstrijskim nadsodiščem.

Tobak za nosljanje — zapreka požarnih bram. V podstrešji hiše tvrdke J. H. Svarclose in sinovi v Berlinu imeli so spravljeno razun drugih stvari tudi več stotov tobaka za nosljanje. Podstrešje se je unelo in prihitela je požarna bramba. Ogenj je poškodoval več zavojev, v katerih je bil shranjen tobak za nosljanje, prah je prišel letati po zraku in neprostovoljno so požarni brambovci nosljali in grozno kihali. Vladalo je tudi mej gledavci požara grozno kihanje. Razume se, da je bilo pri napornem gašenju tudi mnogo smeha.

Zdravnikov potrebujejo pri deželni brambi. Obeta se onim zdravnikom, ki so se po dovršenem doktoratu še učili na klinikah, poleg povrnitve študijskih stroškov v znesku 6000 kron še, da se jim ta čas v službeno dobo ušteje in da smejo po sprejetju v aktivno stanje na erariške stroške še študirati na klinikah, leto in pol.

Tovarnarji zrcalnega stekla v Avstriji so podaljšali kartet za tri leta dne 5. t. m. Kartel velja samo za Avstrijo.

Prebivalstvo v Petrogradu. Glavno mesto Rusije šteje sedaj 1,264.290 prebivalcev. in sicer prebiva v mestu samem 1,130.376 in v predmestjih 134.544 prebivalcev. Leta 1869 je štel Petrograd šele 677.943 prebivalcev. Posebnost v Petrogradu je to, da pride na 100 ženskih 211 moških.

Prepoved predolžih oblek, s katerima delajo ženske prah, nameravajo izdati v Pragi in v Lincu. V Lincu je podpisalo prošnjo na občinski svet za to prepoved tudi lepo število žensk.

Deset milijonov dolarjev v šolske namene je izročil predsednik ameriskih združenih držav Roosevelt znani milijonar Carnegie.

Napadalec žensk v Kielu nadaljuje svoj posel. Policija ga ne more dobiti v roke. Neznani hudodelec napade navadno ženske, ki gredo same po ulici, in jim v hipu zada štiri rane s posebnim zato narejenim orodjem.

Sejmi po Slovenskem od 16. do 21. decembra. Na Kranjskem: 16. v Zagorju na Notr., Kostanjevici in Višnji gori; 19. v Škocijanu. — Na sloven. Štaterskem: 17. v Ljutomeru; 18. v Studenicah in Žalcu; 19. na Teharijih; 20. pri Sv. Tomažu na Laškem. — Na Koroškem: 16. v Paterjonu; 17. v Mišluta. — Na Primorskem: 16. v Ogleju.

Izjava.

Ker sem zapeljan po napačni informaciji imenoval našega g. kapelana Mateja Rihar-ja «lažnika», tem potom preključem in obzalujem ta izraz ter izjavljam, da po prejetem pojasnilu nimam povoda dvomiti o resnicoljubnosti imenovanega gospoda.

Pri D. M. v Polju, dne 9. decemb. 1901.
Ivan Kavčič
učitelj.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 14. dec. Nujno potrebno je, da se glasovanja v ponedeljkovi seji udeležijo vsi poslanci.

Dunaj, 14. decembra. (C. B.) Poslanska zbornica je v nadrobni razpravi o kmečkih zadrugah sprejela § 2. v smislu odsekovega predloga, § 11. pa je obveljal s spremembama, da so pridobninsko-gospodarske trgovine izključene, dovoljeno pa skupno nakupovanje gospodarskih potrebščin. Zbornica sedaj razpravlja o §§ 3. in 4.

Dunaj, 14. dec. (C. B.) Zbornica je dovršila specialno razpravo o §§ 3. in 4., glasovanje o tem pa odložila za prihodnjo sejo v ponedeljek.

Dunaj, 14. decembra. V včerajšnji seji proračunskega odseka je poročal posl. Kozłowski o vladni predlogi glede melioracijskega zaklada. V debato je posegel tudi poslanec Povše. Zakon je bil vsprejet.

Dunaj, 14. dec. Novi carinski tarif bode predložen drž. zboru še le jeseni 1. 1902.

Brno, 14. dec. Obč. volitve v Brnu so končane. Izvoljenih je 44 nemških liberalcev in 4 nemški nacionalci.

Zader, 14. decembra. Pri deželnozbornskih volitvah iz dalmatinskih mest in trgov je bil izvoljenih 7 pristašev hrvaško-narodne stranke, 2 pravaša in 2 Laha.

Budimpešta, 14. dec. V velikem Bečkereku je natakar Doroslovac s kuhinjskim nožem v kuhinji zaklal vdovo gostilničarko Uročević, mater treh nedoraslih otrok.

Poznanj, 14. dec. Za družine v vrešenski obravnavi obsojenih se je doslej nabralo 90.000 mark. Praški obč. svet je daroval 400 K.

Madrid, 14. dec. Škof v Oviedo je do il anonimno pismo, v katerem mu žugajo, da zažgo vse cerkve.

Madrid, 14. dec. Iz raznih mest se poroča o velikih nemirih. Anarhisti ropajo prodajalnice.

Moskva, 14. dec. Te dni se razdeli ubogim zapuščina milijonarja Jermakova v znesku 3 milijonov rubljev. Vsak mestni revež dobi 200 rubljev.

Pretorija, 14. dec. Prejšnjo noč je poskušal večji burski oddelek prekorati železnico pri Wanderfonteinu, a zaman. — Burski general Viljoen je z 200 možmi skušal 8. t. m. napasti s črnici zastraženo postajo Linokana pri Zeerustu, a se je moral umakniti z izgubo 7 ubitih in ranjenih.

Zitne cene

dne 13. decembra 1901.
(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad 1902	K 8.84	do 8.85
Rž za pomlad 1902	7.59	7.40
Koruza za maj-junij 1902	5.72	5.73
Oves za pomlad 1902	7.71	7.71

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april 1902	K 8.64	do 8.65
Rž za april 1902	7.32	7.33
Oves za april 1902	7.42	7.43
Koruza za maj 1902	5.49	5.50

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 8.50	do 9.20
južne žel.	8.65	9.05
Rž	7.40	7.60
Ječmen	7.20	8.60
ob Tisi	6.75	7.75
Koruza ogerska, stara	5.70	5.80
nova	5.40	5.50
Činkvant	6.80	7.20
nova	6.31	6.60
Oves srednji	7.85	8.05
Fižol	7.75	10.75

Meteorologično poročilo.

Štiberna nad morjem 306.2 m. srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Visina barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Veterec	Nebo	Padevina v 24 urah
13. 9. zveč.	725.6	0.2	sl. jvzh.	dež	
14. 7. zjutr.	719.3	2.7	sl. jvzh.	dež	20.6
2. popol.	721.0	5.2	sl. jug.	oblač.	

Srednja včerajšnja temperatura -1.9, normale: -1.4
Sinoči se je bliskalo.

Svojo veliko zalogo naravnega vina na debelo

priporoča 1194 3-1
Jernej Stele,
v Spodnji Šiški št. 172.

Razpisana je služba cerkovnika (organista) v Št. Juriju na Strmcu, pošta Vrba na Koroškem. Cerkovnik ima ob enem gostilno. 1197 3-1
Več pové cerkveno predstojništvo.

Naročila 1200 5-1
na
srno razkosano in prekajeno
sprejema in po nizki ceni izvršuje
RUDOLF PETRIČ,
špecerijska trgovina v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 6, nasproti križevniški cerkvi.

Zahvala. 1203 1-1
Zalosti potrti po preteški zgubi naše iskreno ljubljene, najbolje matere oziroma tašče gospe
Ivane Koschir-Ničman
si dovoljujemo tem potem za vse ljubezivo sočutje med boleznijo in ob smrti čez vse nam drage rajne, za mnoge lepe vence in za preobilo častno spremstvo ob pokopu izrekatl najtoplejšo zahvalo.
V Ljubljani, dne 13. decembra 1901.
Žalujoči ostali.

Dabile
k
občnemu zboru

delniškega društva I. Narodni dom v Rudolfovem,

kateri se bode vršil 5. januarja 1902 ob 6. uri zvečer v Čitalnici in pri katerem se bode razpravljalo in sklepalo

1. o letnem poročilu;
2. o letnem računu za l. 1900 in 1901;
3. o razidu društva z ozirom na to, da se je namen društva dosegel in
4. eventuelno, če bi se ne moglo sklepati o 3. točki, sprememba pravil §§. 2, 3, 5, 14, 24 in 25.

Če se sklene razid društva, volil se bode likvidacijski odbor, v nasprotnem slučaju pa volitev 7 udov v upravni odbor in 3. udov v pregledovalni odsek.

Rudolfovo, 12. decembra 1901.
1201 1-1
Upravni odbor.

Mednarodna panorama

umetni zavod I. vrste, v pritličju meščanske hiše. Vhod s Pogačarjevega trga. Fotoplastiška potovanja po celem svetu v popolni istini.
Videti je tu teden
to je od nedelje 15. do 21. decembra:

Krasni Neapolj z izbruhom Vezuva.
Velezanimiva naravna plastika in perspektiva. Učencem velja znižana cena, če pridejo skupno ter pod vodstvom gg. učiteljev.
Odprto vse dni, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. zjutraj do 9. zvečer. 1134 1-1
Vstopnice za dorasle 40 h. za otroke, dijake in voake od navedenika niže 20 h.

Hoteli, kavarne in gostilne, ki so naročene na „Slovenca“:

Ajdovščina: Ivan Štibili, gostilna.
Begunje nad Cirknico: Bonač Anton, Svigelj Anton, gostilni.
Bled: »Curhaus« in gostilna Wester.
Boh. Bela: Mužan Valentin in Zupan Ivan, gostilni.
Boh. Bistrica: Arh Franc in Mencinger J., gostilni.
Borovnica: Fortuna Val. in Kobi Anton, gostilni.
Brezje Gorenjsko: Finžgar Jos. in Gabrijelčič Ant., gostilni.
Brod pod Šm. goro: Bitenc Jož., gostilna.
Cirknica, Notr.: Korde Ivan in Meden Miroslav, gostilni.
Črnivec pri Radoljici: Kocijančič Fr., gostilna.
Dunaj: Café »Goldene Kugel« IV. okraj in Café »Mozarta«, III. okraj.
Gorica: Kavarna Schwarz.
Grosuplje: Košak Fran, gostilna.
Gor. Otok pri Mošnjah: Brinšek Jakob, gostilna.
Horjul: Cepon Janez, gostilna.
Idrija: Casino »Idrija«, Kavčič Fran, kavarna, Kos Josip, gostilna.
Javornik: Noč Mihael, gostilna.
Jesenice, Gorenj.: Frjan Ivan, restavracija, Vilman Fran in Višnjak Karol, gostilni.

Kamnik: Friedl Ivan, hotel, Vanossi Josp. kavarna.
Kandija pri Nov. mestu: Jakše Jan. in Zorc J., gostilni.
Kostanjevica: Zalokarjeva gostilna.
Kozarišče pri Staremtrgu: Piancki Jan. gostilna.
Kranj: Kavarna Jäger, Raznožnik Ivan, gostilna.
Ljubljana: Kavarne: »Austria«, »Europa«, »Valvasor«, »Casino«, »Eggia«, Ivan Lekan, »Mercur«, Jos. Kramar, Ant. Albert; hoteli: »Prislonu«, »Lloyd«, Iv. Grajzar, južni kolodvor; pivarne: Lorbek, Auer, Hafner; gostilne: »Novi svet«, Marije Terezije cesta, »Primlinskem kamnu«. Sv. Petra cesta, »Pri zvezdi«, Cesarja Jožefa trg, »Pri roži«, Židovske ulice, »Pri zlati ribi«, Špitalske ulice, »Pri Stefanu«, Franciškske ulice, »Katoliški dom«, Turjaški trg, »Rokodelski dom«, Komenskega ulice, Delavsko konsumno društvo, Eliz. Jurkovič (»pri Kolovratarju«) Pred škofijo, »Pri križu«, Rimska cesta, Marija Barborič, Sv. Petra nasip št. 5, Fr. Krvarič (»pri FiGovcu«), Dunajska cesta, Mar. Ahlin, Karlovska cesta št. 28, Alojzij Zajc,

Rimska cesta št. 4, »Pri Kamenčanu«, Karlovska cesta št. 4, gostilna Dachs, Florijanske ulice št. 32, Andr. Zalar, Rimska cesta št. 5, Mar. Škof, Rečne ulice št. 8, Ivana Šusteršič, Sv. Petra cesta št. 15, Ivan Cinkole, Kopitarjeve ulice št. 4, gostilna »pri Jurju«, Poljanska cesta, Lovro Češnovar (»pri starem Tšlerju«), Kolodvorske ulice, gostilna Blumauer, Kolodvorske ulice, Andrej Cerne, Hilserjeve ulice št. 14, Jakob Zabukovec, Breg, Josip Boštijančič (»pri Pepetu«), Kolodvorske ulice, Jak. Bevc, Dunajska cesta Antoa Kocmur, Poljanska cesta št. 9, Jos. Dermastja (»pri Kamnarju«), Vodmat, Zaloška cesta št. 3, Terezija Omejc, Karlovska cesta št. 32, Marija Stele (»pri zlatem konjičku«), Poljanska cesta št. 26, Rudolf Tenente, Gradaške ulice št. 10, Ana Cuzak, Poljanska cesta št. 48.
Maribor: »Narodni dom«, Iv. Fajzel.
Medvode: Jerala Alojzij in Zweiner Ivan, gostilni.
Milno pri Bledu: Doktorič Marija, gostilna.
Nova vas pri Rakeku, Modic Ivan, gostilna.
Novomesto: Kavarna Zimmer.
Ortenek: J. B. Kosler, restavracija.

Podnart: Pogačnik Marija, gostilna.
Pulj (Pola): Cafe Miramar.
Radoljica: Hirschmann Ign., gostilna.
Rakek: Sebenikar Lovro, restavracija.
Ribnica, Dol.: Lovšin Ivan, kavarna, Podboj Jos. in Zadnik J., gostilni.
Slov. gradec: Günther Avg., gostilna.
Smladnik: Oblak Primož, gostilna.
Sodražica: Drobnič Jurij, gostilna.
Struge pri Dobropolju: Salokar Karol, gostilna.
Sv. Jakob v Rožni dolini, Kor.: Mikula Jakob, gostilna v »Nar. domu«.
Škofja Loka: Hafner Leopold in Hafner Josip, gostilni, Splichal Fran, kavarna.
Toplice, Dol.: Oskrbništvo toplic.
Travnik, Dol.: Lavrič Jan., gostilna.
Trst: Cafe Commercio, Cafe Fabris.
Tržič: Lončar Matevž, gostilna.
Vipava: Lavrenčič J., gostilna.
Vrhnika: Dolenc Fr. in Jurca Jos., gostilni.
Žerovnica pri Cirknici: Marolt Jakob, gostilna.
Žirovnica: Cop Marija, gostilna.
Opomba: Ker sodimo, da je ta seznamek nepopoln, prosimo uredništvo, da se mu naznanijo morebitni pogrški.

Čisto medicinično ribje olje.

Deželna lekarna pri Mariji Pomagaj

Čubar, Hrvatsko, septembra 1901.
Blag. g. Milan Levstek, lekarnar v Ljubljani.

Iz srca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašega neprecenjenega dobrega in pristnega medicinskega ribjega olja, katero že die časa samo iz Vaše dobro znane lekarnarice naročam in uporabljam za sebe in svojo rodino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gld. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam udani
Anton Ožbolt, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., dvojna steklenica 1 gld.

Zaloga vseh znanih preizkušanih domačih zdravil, homeopatičnih zdravil, soocialitet, kirurških priprav in obvez, najfinjših parumov, medicinskih in toaletnih mil. Medicin. cognac, pristno somatose krepjujoče vino. — Malaga, marsala, sherry, vsakovrstni čaj itd. itd.

Razpošilja vsak dan z obratno pošto
dež. lekarna pri Mariji Pomagaj

Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani.
Resljeva cesta št. 1., poleg mesarskega mosta.

Barve, s katerimi more vsakdo barvati razno svilo, zastore itd. ima v raznih vzorcih v zalogi tvrdka BRATA EBERL v Ljubljani, Frančiškanske ulice. Vnanja naročila proti povzetju. 228 12 11-5

MATTONIJEV GISSHÜBLER

naravna
alkalična kislina

kot zdravilni vreclec že stoletja znana v vseh boleznih (I.) 10 48

sapnih in prebavnih organov,
pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in mej nosečnosti.
Najboljša dietetična in osvežujoča pijača.

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn,
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih.
Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specializiranih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u v Ljubljani.

Ciril- Metodov stenski- skladni koledar

1063 6-6

Je izšel v l. ni moderni obliki s podobo slovanskih blagovestnikov v barvah.

Cena izvodu K 1.40, po pošti 20 h več.

Dobiva se v trgovinah v Ljubljani in pri založniku, tiskarna Anton Slatnar v Kamniku.

Na prodaj je na Gorenjskem v jako prijetni vasi, kamor dohaja mnogo tujcev,

Hiša

z velikim sadnim vrtom.

Hiša obstoji iz lepega stanovanja, ima stope, kovačnico z dobro vodno močjo, katera se dá vsled svoje krepke moči porabiti tudi za vsako drugo podjetje. Odda se pod ugodnimi pogoji tudi v najem.

Natančneje poizvede se pri Vinko Hudočniku v Radovljici. 1133 3-1

Učenca,

krepkega in zdravega. sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom v Senožecah

1179 3-3

Ivan Zelen.

Avgust Repič, sodar,

Ljubljana, Kolezijske ulice šte. 16

(v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah. 679 26-23

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov

Alozij Večaj

Ljubljana, Traova, Opakorska cesta, Veliki stradan št. 9

priloga slav. občinstvu in pred. duhovščini svojo veliko zalogo barvanih prstenih

pečij in štedilnih ognjišč

kot: ružavih, zelenih, belih, modrih, sivih, rumenih itd., kar najbolj trpežnih in po modernih modelih izdelanih. Cene nizke. 598 29-25

Lastni izdelek.

Ceniki franco in brezplačno.

Pozor!

Gostilničarjem in zasebnikom naznanjam, da imam svojo veliko zalogo 1190 2-2 štajerskih, hrvaških, dalmatinskih in istrskih

VIN

v vseh bojah po primerno nizki ceni. Za pristnost vina jamčim, ter se priporočam

Jurij Šterk, trgovec na Vinici na Belokranjskem.

Redka prilika!

New-York in London nista priznala naš evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta naloga. Pošiljam torej vsakomur sedeče pedmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60, in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s prstno angleško klujo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavni žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašič za podklado;
- 2 kom. efektih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej mučn. ali ceni gld. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži brzo srebra 20 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrnuti brez zadržka znesek in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to

krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot

božično, novoletno in priložnostno darilo kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v 180 5-4

A. HIRSCHBERG-a
ekspozitni hiši američanskega patent. srebrnega blaga na Dunaju, II., Rembrandstr. 19 R.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko. (Zdrava kovina.)

Izvlaček iz pohvalnih pism:
Pilis, 24. avg. 1896. (Pešt. komitat.)
Vaše blagorodje!

Sem zelo zadovoljen z garnituro. Prosim pošljite mi vsakini barosici Nyary roj. Somogyi v Szente tri take garniture baron Julij Nyary.

Gradec, 13. jun. 1897.

Z Vašo amer. patent. srebrno zbirko sem zelo zadovoljen. Priporočal bom Vaše blago svojim znancem. S spoštovanjem Ant. Marx, c. kr. policijski uradnik.

S patent. srebrno garnituro sem prav zadovoljen; prosim še za štiri take garniture. — Egidij Gassner, župnik v uradu Jenesen pri Bolzanu, Tirolsko.

Važno! Za Važno!

gosposdinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografske aparate in potrebščine, kirurška obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najnovejšega čaja, ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solij za kopal. 304 3-3

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce

posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, solitar, encjan, kolmož, krmilno apno itd. Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16
se priporoča pred. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne duhovniške obleke iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah. Opozarja na veliko svojo zalogo zgotovljene obleke posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov. 7 79

Izobražen mladenič,

z dobrim uspehom absolvirano kmetijsko solo ter z dobrimi spretnostmi, ki je nemškega in slovenskega jezika popolnoma vešč, ter ima dve leti parniške prakse, prosi dobiti primerno službe, katero bi rad takoj nastopil.

Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod št. 100 na upravnstvo „Slovenca“. 1189 2-2

897 Priznana naravna 32 26

Istrska vina

pošiljata po nizki ceni
Rebec & Zabaznik, Pulj.

Likér „Monte Christo“.

Velika posebnost med likérji. Čudovitega okusa.

Krepčilo za želodec.

Na prodaj po vseh boljših avstro-ogerskih trgovinah kolonijalnega blaga in delikates.

Odkrivan s 84 medaljami prve vrste

Josip Archleb in dr.
parna destilacija v Pragi.

V Ljubljani je na prodaj pri trgovcih: Karol Planinšek, Ant. Krisper, Viktor Schiffer, Franc Bergant, Ivan Bahovec, Anton Korbar in v kavarni „pri Slonu“. 1191 20-1

Pariska svetovna razstava 1900: „Grand Prix“.

Najvišja odlika!

Na 7 prejšnjih razstavah s prvimi darili odlikovano.

Pristno in ustno
le, če na podplatu
1860 T.P.A.P.M.
C. ПЕТЕРБУРГЪ 1860.

Šent Peterburške
GALDŠE
čevlji za sneg, „Storm Slippers“.

Edini kontrahenti: Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I

V Ljubljani so na prodaj pri J. S. Benedikt, Ernest Jeunekar, A. Kasch, Henrik Kenda, Ivan Kordik, Ant. Leutgeb, Karol Recknagel, A. Schäffer, F. M. Schmitt, Fr. Szantner itd.

Za Božič

priporoča

Rudolf Kirbisch-a slaščičarnica

v Ljubljani, Kongresni trg 8

razne atrape, figure, bonboniere, jerbaščke s sadjem, kandirane in posteklene sadceže v šatuljah, najfineje bonbone, krhljake, mandolate, male kruhke, navesce za božična drevesca iz testa za španske veterce, kutni sir, jabolčni mozeg, čokolade, fondante, likerje itd. itd.

Dalje najfinejše pecivo za čaj, pasience-pecivo, šampanjski bisquit, najfinejši čaj, rum, konjak, desertna vina, likerje, malinov sok, komplete, marmelade, kakao, čokolade, prepeščence, skladence (Waffeln), karlovarske oblate za pišinger-torte.

Za praznike priporočam posebno povitice z orehi, medom, mandeljni, lešniki in rozinami. Izbrani naveski za božična drevesca od 4 K naprej.

Vsa jedila so lastnega izdelka. 1187 4-1

Naročila na zunaj se točno izvršujejo.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krásno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in poštreno po najnižji cenli bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bude hvaležna tudi za najmanjše naročilo. Najdillonejšim spoštovanjam se priporoča 566 52-29

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša), se priporoča prečastiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, štrole in vse za službo božjo potrebne stvari priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilenem in zlatem vezenju. Prevzame tudi na očila na bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi rado- voljno prevzame. 704 16

Domača umetalna steklarija

Avg. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9, poleg „Figovca“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje cerkvenih oken in vrat, vdelenih s katedralnim steklom ali s svincem obrobljenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

strokovnjaško dobro, zajamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najprostejšega do najfinejšega št. 50/Z.

Okvirja tudi slike in podobe; prenavlja in popravlja stare predmete.

Št. 50/Z. **Spričalo,**

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana tvrdka za stavbeno in umetno steklarstvo **AVGUST AGNOLA** v Ljubljani, v polnem in lepem soglasju s gotško arhitekturo, izvršila prav pohvalno steklarška dela v novi župni in dekanijski cerkvi v Šmartnem pri Litiji.

Okenj 32, v raznovrstnih gotških oblikah, slikanih umetno na steklo v okusnih okrasnih, strogo po gotških pravilih, v barvah nežno-svitlih in ne vpijočih — svedoči jasno, da smo **vdobili Slovenci v gosp. Avg. Agnola** tudi v tej stroki sprtnega, domačega umetnika, kateremu s mirno vestjo zaupamo slična dela.

V prepričanju, po ostalih ofertah za to delo, se vestno zatrjuje, da so cene gosp. Avg. Agnola prav zmerne. *Priporoča se kar najtopleje vsem, posebno pa onim cerkvenim predstojnikom, kateri razpolagajo sicer s malimi sredstvi, pa bi oskrbeli radi svojim cerkvam kaj lepega.*

Župni urad v Šmartnem pri Litiji dne 9. februarija 1901.

Ivan Lavrenčič, župnik in dekan.

Prevzema tudi vsa stavbinska steklarška dela ter priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnega steklarškega blaga. 737 52-20

Gene jako nizke.

Prevzema izgotovitev celih oprav za neveste.

Ustano ljeno leta 1870. Izdelovalnica perila za gospode, dame in otroke

le iz blaga od B. Schroll-a, Graumann-a in Siegel-a.

Nikako manjvredno tovarniško, marveč najskrbnejše domače delo.

Za izborna dela in najreelneje postrežbo jamči tvrdka

C. J. Hamann, Ljubljana,

Mestni trg šte. 8,

Založnik perila raznih c. in kr. častniških uniform. zavodov.

Tu je v zalogi originalno dr. Gustav Jägerjevo volneno perilo, vsake vrste kopalno perilo, Pless-ovi, Hückel-ovi, Pichler-jevi klobuki iz dlake in lodna, najboljše v žokih, nogovicah, kravatah, moderoh in žepnih roboh, razno drugo modno in pleteno blago za gospode, dame in otroke itd. itd.

Lastna izdelovalnica predpasnikov, bluz, spodnjih kril, jutranjih in spalnih sukenj itd.

Gene so v primeri z dobroto blaga brez konkurence.

Ko bi se pripetilo, da bi kupce bil nezadovoljen s kakim pri meni kupljenim blagom, ga rad zamenjam ali pa na zahtevo vrnem denar. 1092 26-24

Izgotovitev oprav za novorojenca.

Stanje hranilnih vlog: 15 milijonov K.

Rezervni zaklad: nad 300.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rofovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu.

Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice dobivajo se brezplačno. 833 (16)

** Prave ruske **

galoše

1888. iz Rige z znamko „zvezda“ se dobijo po nizki ceni na debelo in drobno samo pri

Anton Krisper in Vaso Petričič v Ljubljani.

1175 20-3

Ter nadalje tudi pri sledečih tvrdkah:

- Idrija: Valentin Lapajne, Valentin Treven.
- Jesenice: Anton Treun, J. Ferjan.
- Kamnik: Gregor Kratner.
- Kočevje: E. Hofmann, Franc Jonke, Franc Bartelme.
- Kostanjevica: Alojzij Gatsch.
- Kranj: Marija Pollak.
- Krško: Rupert Engelsberger.

- Ljubljana: Karol Karinger, Alojzij Persche, M. Cescutti, Karolina Treo.
- Litija: Lebinger & Bergmann.
- Novomesto: Josip Medved, M. Barborič.
- Postojna: D. Dolničar.
- Radovljica: Leopold Fürsager, Frid. Homann, Oton Homann.
- Škofja Loka: J. N. Koceli.

Miroslava Robiča

trgovina pri sv. Cirilu in Metodu Pogacarjev trg

preje

Klauerjeva prodajalnica.

Ugodna prilika za nakupovanje

božičnih in novoletnih daril.

Manufakturno in žensko oblačilno blago, blago za obleke za gospode in dečke

pristno platno, barhent, posteljino, oprave in odeje, srajce, ovratnike, manšete, kravate, modrce, predpasnike, na stotine najraznovrstnejših bluz i. t. d.

1175 2-2

kupi se v tej novo urejeni trgovini najcenejše in najboljše.

Pripravna
božična darila
 priporočata

Gričar & Mejač
 Ljubljana,
 Prešernove (Slonove) ulice 9.

196 6-1

Marija Drenik

Ljubljana
Kongresni trg

Največja zaloga

vsakovrstnih ženskih ročnih del in pripadajočega materiala. Monogrami in druge rizbe se predtiskujejo na vsako blago. Priporočam tudi bogato zalogo volne po najnižji ceni. Izvkušajo se vsake vrste veznine v beli kakor cenejši tamborirni tehniki. Zunanjim naročilom se ustreza najtočajše.

hiša „Matice Slovenske“.

1195 6-1

Franja Meršol

v Ljubljani, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo

pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin ter raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah. Monogrami in risarije se v poljubnih barvah in slogih uvezujejo na vsakršno blago.

Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Predtiskarija.

Predtiskarija.

Za božične in novoletne praznike

priporočam ujudno svojo največjo zalogo in najlepšo izbero

srebrnih in zlatih žepnih ur, stenskih ur, ter zlatnine in srebrnine, vse po najnižji ceni. Najnovejši ceniki so franko in zastonj na razpolago.

1198 1

Najprimernejša darila
za Božič

vsake vrste pletenin in tkanin, kakor nogavice, jopiče, otroške obleke, spodnja krila itd. itd.

priporoča
Dragotin Hribar
 Šelenburgove ulice št. 3.

Lasni tovarniški izdelek.

Lasni tovarniški izdelek.

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino-tiskarskih, stavbenih in galanterijskih del.

Anton Belec

Št. Vid nad Ljubljano,

izdeluje in ima v zalogi cerkvene svetilnice ali stalnice, dve po:

iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld., iz tompaka 40, 50 gld.;

obhajilne svetilnice iz kositarja po 2 gld., iz medenine po 5, 8, 10 gld., pušice z zvončki za pobiranje

mišoščine, iz kositarja po gld. 1-50, iz medenine po 5 gld.;

štedilna železna ognjišča, vsa železnina tudi razna za vzidanje.

1154 (1-12)

Pokrivanje in barvanje zvonikov ter napeljevanje strešnih žlebov in strelododov.

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča itd. — S kritevjo zvonikov prevzema ob enem tesarska dela.

Denarni promet do 30 sept. 1901:
 K 17.006.531-88.

Stanje vlog dne 30 sept. 1901:
 K 7.263.956 34.

Ljudska posojilnica

registrov. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani, Kongresni trg 2, I. nadstr.

sprejema hranilne vloge od vsakega, je li njen zadružnik ali ne, in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kaknega odbitka, ker plačuje rentni davek iz svojega.

Uradne ure vsak delavnik od 8. do 1. ure.

1034 15

Dunajska borza.

Dne 13. decembra.		20 mart		Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878		Salonove srečke, 40 gld.	
Skupni državni dolg v notab.	99-15	20 frankov (napoleonov)	23-44	Zastavna pisma av. osr. zem.-trud. banke 4%	105-75	St. Genois srečke, 40 gld.	220-
Avstrijska zlata renta 4%	99-05	Italijanski bankovci	19-06	Prijoritete obveznice državne železnice	94-60	Waldsteinove srečke, 20 gld.	247-
Avstrijska krona renta 4% 200 kron	118-90	C. kr. cekini	93-45	južne železnice 3%	434-	Ljubljanske srečke	73-
Ogerska krona renta 4% 200 kron	95-95		11-32	južne železnice 5%	319-50	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	262-
Ogerska zlata renta 4%	118-85			dolenjskih železnic 4%	118-40	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	5520-
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1597-					Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	836-
Kreditne delnice, 160 gld.	653-50					Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	58-75
London vista	239-32 1/2					Splošna avstrijska stavbiarska družba	138-
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-17 1/2					Montanska družba avstr. pisa.	3975 0
						Erboveljska prometarska družba, 70 gld.	420
						Papirnih rubljev 100	253-25

Menjarnična delniška družba

M E R C U R
 1, Wallzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasniti vse vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurnih vrednostih vseh spekulativnih vrednostnih papirjev in vestni svetli za dosego kolikor je mogoče visocaga obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnic.